

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง คุณค่าของข้อมูลทางบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ: ก่อนและหลังปรับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าตามบัญชีและมูลค่าตามราคาตลาดของกิจการ ก่อนและหลัง การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) มาปรับใช้ โดยศึกษากิจการที่อยู่ในดัชนี SET100 ช่วงครึ่งปีหลังของปี 2553 จาก 7 อุตสาหกรรม จำนวน 84 บริษัท

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลทั่วไป

บริษัทจดทะเบียนที่อยู่ในดัชนี SET100 ช่วงครึ่งปีหลังของปี 2553 จาก 7 อุตสาหกรรม ประกอบด้วย อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร จำนวน 7 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 8.33 อุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม จำนวน 5 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 5.95 อุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง จำนวน 26 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 30.95 อุตสาหกรรมทรัพยากร จำนวน 14 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 16.67 อุตสาหกรรมบริการ จำนวน 20 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 23.81 และอุตสาหกรรมเทคโนโลยี จำนวน 11 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 13.10 อุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค จำนวน 1 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 1.19

5.1.2 ผลการศึกษาเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่กำหนดไว้ดังนี้

1. สมมติฐานที่ 1

H_0 : การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) มาปรับใช้ ไม่มีผล ต่อองค์ประกอบงบการเงิน

H_1 : การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) มาปรับใช้ มีผลต่อ องค์ประกอบงบการเงิน

2. สมมติฐานที่ 2

H_0 : การนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) มาปรับใช้ไม่มีผลต่ออัตราส่วนทางการเงิน

H_1 : การนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) มาปรับใช้มีผลต่ออัตราส่วนทางการเงิน

3. สมมติฐานที่ 3

H_0 : การนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) มาปรับใช้ไม่มีผลต่อคุณค่าของข้อมูลบัญชีเพื่อการตัดสินใจ

H_1 : การนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) มาปรับใช้มีผลต่อคุณค่าของข้อมูลบัญชีเพื่อการตัดสินใจ

สำหรับผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1) ผลกระทบของ IFRS ที่มีต่อมูลค่าขององค์ประกอบงบการเงิน

ในภาพรวม 7 อุตสาหกรรม การนำ IFRS มาปรับใช้ มีผลกระทบต่อรายการในองค์ประกอบงบการเงิน คือ หนี้สินไม่หมุนเวียน รวมหนี้สิน และส่วนของเจ้าของ สำหรับรายการที่ไม่มีผลกระทบ คือ สินทรัพย์หมุนเวียน สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน สินทรัพย์รวม หนี้สินหมุนเวียน กำไรขั้นต้น และกำไรสุทธิ

2) ผลกระทบของ IFRS ที่มีต่ออัตราส่วนทางการเงิน

ในภาพรวม 7 อุตสาหกรรม การนำ IFRS มาปรับใช้ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงิน คือ ความสามารถในการชำระหนี้ และภาระหนี้สิน สำหรับรายการที่ไม่มีผลกระทบ คือ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน ผลตอบแทนจากสินทรัพย์ต่อกำไรขั้นต้น และผลตอบแทนของเจ้าของต่อกำไรสุทธิ

3) ผลกระทบของ IFRS ที่มีต่ออัตราส่วนระหว่างมูลค่าตามบัญชีและมูลค่าตามราคาตลาด

อัตราส่วนระหว่างมูลค่าตามบัญชีและมูลค่าตามราคาตลาดภายหลังการนำมาตราฐาน IFRS มาปรับใช้มีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมบริการ นอกนั้นไม่มีผล แต่สำหรับในภาพรวม 7 อุตสาหกรรม อัตราส่วนระหว่างมูลค่าตามบัญชีต่อมูลค่าตามราคาตลาดมีผลกระทบหลังนำ IFRS มาปรับใช้

5.1.3 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

1) การศึกษาผลกระทบของ IFRS ที่มีต่อมูลค่าขององค์ประกอบงบการเงิน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยผลต่างของมูลค่าองค์ประกอบงบการเงินที่จัดทำภายใต้มาตรฐาน IFRS และ TGAAP รายอุตสาหกรรม ประกอบผลการคำนวณทางสถิติ Wilcoxon signed rank test จะเห็นว่า

ค่าเฉลี่ยผลต่างระหว่าง IFRS และ TGAAP มีการเปลี่ยนแปลงชัดเจนทั้งด้านบวกและด้านลบ กล่าวคือ ผลการศึกษา ปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับ H_1 นั่นคือ การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) มาปรับใช้มีผลต่อองค์ประกอบงบการเงิน

2) การศึกษาผลกระทบของ IFRS ที่มีต่ออัตราส่วนทางการเงิน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยผลต่างของอัตราส่วนทางการเงินที่จัดทำภายใต้มาตรฐาน IFRS และ TGAAP รายอุตสาหกรรม ประกอบผลการคำนวณทางสถิติ Wilcoxon signed rank test จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยผลต่างระหว่าง IFRS และ TGAAP ไม่มีการเปลี่ยนแปลงชัดเจนทั้งด้านบวกและด้านลบ กล่าวคือ ผลการศึกษา ยอมรับสมมติฐาน H_0 นั่นคือ การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) มาปรับใช้ไม่มีผลต่ออัตราส่วนทางการเงิน

3) การศึกษาผลกระทบของ IFRS ที่มีต่ออัตราส่วนระหว่างมูลค่าตามบัญชีตามมาตรฐาน IFRS และ TGAAP และมูลค่าตามราคาตลาด พบว่า ในรายอุตสาหกรรม แม้ว่าจะมีผลกระทบเพียง 1 อุตสาหกรรม จาก 7 อุตสาหกรรม แต่ในภาพรวมปรากฏว่ามีผลกระทบ ดังนั้น ผลการศึกษา ปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับ H_1 นั่นคือ การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) มาปรับใช้มีผลต่อคุณค่าของข้อมูลบัญชีเพื่อการตัดสินใจ

5.2 อภิปรายผล

ประเด็นสำคัญที่ได้พบจากผลการวิจัยในเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้นำมาอภิปราย โดยมีการนำเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอ้างอิงสนับสนุนหรือขัดแย้งกัน ดังนี้

5.2.1 งานวิจัยที่ศึกษาผลกระทบจากการนำมาตรฐาน IFRS มาปรับใช้ ต่อองค์ประกอบงบการเงิน และอัตราส่วนทางการเงิน ซึ่งจัดทำภายใต้มาตรฐานท้องถิ่น (Local GAAP) และมาตรฐาน IFRS โดยการเปรียบเทียบงบการเงินปีเดียวกันซึ่งจัดทำภายใต้มาตรฐาน Local GAAP และมาตรฐาน IFRS มีงานวิจัยที่ศึกษาไว้ คือ Callao et al. (2007) และ Gastón et al. (2010) ซึ่งผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการนำ IFRS มาปรับใช้มีผลกระทบต่อองค์ประกอบของงบการเงินและอัตราส่วนทางการเงินเปรียบเทียบได้ตามตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 แสดงผลกระทบจากการนำ IFRS มาปรับใช้ ที่มีต่อองค์ประกอบงบการเงินและอัตราส่วนทางการเงิน เปรียบเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปร	Callao, Jarne และ La´inez (2007)	Gastón, García, Jarne และ Gadea (2010)		ผลกระทบจาก งานวิจัยครั้งนี้ (2015)
	ประเทศสเปน	ประเทศสเปน	สหราชอาณาจักร	ประเทศไทย
องค์ประกอบงบการเงิน				
สินทรัพย์หมุนเวียน	มีผล	มีผล	มีผล	ไม่มีผล
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	ไม่มีผล	มีผล	มีผล	ไม่มีผล
สินทรัพย์รวม	ไม่มีผล	มีผล	มีผล	ไม่มีผล
หนี้สินหมุนเวียน	ไม่มีผล	มีผล	มีผล	ไม่มีผล
หนี้สินไม่หมุนเวียน	มีผล	มีผล	มีผล	มีผล
รวมหนี้สิน	มีผล	ไม่มีการศึกษา	ไม่มีการศึกษา	มีผล
ส่วนของเจ้าของ	มีผล	ไม่มีผล	มีผล	มีผล
กำไรขั้นต้น	ไม่มีการศึกษา	ไม่มีผล	มีผล	ไม่มีผล
กำไรสุทธิ	ไม่มีการศึกษา	ไม่มีผล	มีผล	ไม่มีผล
อัตราส่วนทางการเงิน				
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	ไม่มีผล	มีผล	ไม่มีผล	ไม่มีผล
ความสามารถในการชำระหนี้	มีผล	มีผล	มีผล	มีผล
ภาระหนี้สิน	มีผล	มีผล	มีผล	มีผล
ผลตอบแทนจากสินทรัพย์ต่อกำไรขั้นต้น	ไม่มีการศึกษา	ไม่มีผล	ไม่มีผล	ไม่มีผล
ผลตอบแทนของเจ้าของต่อกำไรสุทธิ	ไม่มีการศึกษา	ไม่มีผล	มีผล	ไม่มีผล

สำหรับการเปรียบเทียบอัตราส่วนระหว่างมูลค่าตามบัญชีตาม Local GAAP และ IFRS และมูลค่าตามราคาตลาดนั้น มีผลสอดคล้องกับ Callao et al. (2007) กล่าวคือ การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) มาปรับใช้ มีผลต่อคุณค่าของข้อมูลบัญชีเพื่อการตัดสินใจ แต่ในงานวิจัยของ Gastón et al. (2010) ไม่มีการศึกษา ปรากฏตามตารางที่ 5.2

ตารางที่ 5.2 แสดงผลกระทบจากการนำ IFRS มาปรับใช้ที่มีต่ออัตราส่วนระหว่างมูลค่าตามบัญชี ตาม Local GAAP และ IFRS และมูลค่าตามราคาตลาด

เปรียบเทียบมูลค่าตามบัญชี และมูลค่าตามราคาตลาด	Callao, Jarne และ La´inez (2007)	Gastón, García, Jarne และ Gadea (2010)		ผลกระทบจาก งานวิจัยครั้งนี้ (2015)
	ประเทศสเปน	ประเทศสเปน	สหราชอาณาจักร	ประเทศไทย
VR _{Local GAAP} & VR _{IFRS} (VR _{Local, IFRS} = Book _{Local, IFRS} / Market Value)	มีผล	ไม่มีการศึกษา	ไม่มีการศึกษา	มีผล

นอกจากนี้ มีผลการศึกษางานวิจัยของ Ames (2013) พบว่า มูลค่าองค์ประกอบหลักของงบแสดงฐานะทางการเงินเปลี่ยนแปลงไปหลังการปรับใช้ IFRS ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาในงานวิจัยที่มูลค่าองค์ประกอบงบการเงินมีการเปลี่ยนแปลงเช่นเดียวกัน

5.2.2 งานวิจัยของ Umoren และ Enang (2015) ได้ศึกษาผลกระทบของ IFRS ที่มีต่อประโยชน์ของข้อมูลทางการเงินในงบการเงินของธนาคารพาณิชย์ โดยประยุกต์ใช้ Ohlson (1995) model นั้นไม่สามารถนำมาอภิปรายผลได้เนื่องจากงานวิจัยไม่ได้ศึกษาอุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน

5.2.3 มีงานวิจัยหลายงานที่ศึกษาผลกระทบจากการนำมามาตรฐาน IFRS มาปรับใช้ โดยเครื่องมือที่ศึกษาคือ แบบจำลองการวัดมูลค่า (Valuation Model) ที่นิยมใช้ คือ Easton and Harris (1991) หรือ Return Model และ Feltham and Ohlson (1995) หรือ Price-earnings Model ซึ่งมีการนำไปประยุกต์ใช้ปรากฏในงานวิจัยทั่วไป

งานวิจัยที่ศึกษาโดยใช้ Model ดังกล่าวซึ่งผู้วิจัยนำมาเสนอไว้ในงานวิจัยนี้ คือ งานวิจัยของ Alali และ Foote (2009) ผลการศึกษาในภาพรวม พบว่าประโยชน์ของข้อมูลทางบัญชี มีการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่เริ่มมีการปรับใช้ IFRS แต่การศึกษายู่ในช่วงที่กำลังมีการเปลี่ยนแปลง จึงยังมีข้อถกเถียงถึงผลของการนำ IFRS มาบังคับใช้ และประโยชน์ของการจัดทำรายงานทางการเงินภายใต้มาตรฐาน IFRS ดังกล่าว งานวิจัยของ Kousenidis et al. (2010) พบว่า การปรับใช้ IFRS ลดเนื้อหาข้อมูลส่วนเพิ่มของมูลค่าส่วนของผู้ถือหุ้นตามบัญชี และเพิ่มเนื้อหาข้อมูลส่วนเพิ่มของผลกำไร ในช่วงเวลาหลังจากการนำ IFRS มาใช้ ซึ่งสามารถอธิบายได้ด้วยหลักมูลค่ายุติธรรมตามมาตรฐาน IFRS

ในงานวิจัยของ Halonen et al. (2013) พบว่า การปรับใช้ IFRS มีผลทำให้ข้อมูลทางบัญชีในงบแสดงฐานะการเงินมีประโยชน์เพิ่มขึ้นโดยวัดจากมูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น และข้อมูลทางบัญชีในงบกำไรขาดทุนมีประโยชน์โดยวัดจากกำไรต่อหุ้นแต่ความสำคัญกลับลดลง งานวิจัยของ

Karğın (2013) ผลการศึกษาพบว่า ประโยชน์ของข้อมูลทางบัญชีมีการปรับปรุงดีขึ้นในช่วงหลังการปรับใช้ IFRS โดยพิจารณาจากมูลค่าตลาดหรือราคาหุ้น และงานวิจัยของ Chebaane และ Othman (2014) พบว่า บทบาทของกำไรต่อหุ้นเป็นที่จับตามองในช่วงเวลาหลังการปรับใช้ IFRS ประโยชน์ของข้อมูลทางการเงินมีผลเป็นบวกซึ่งมีผลมาจากระบบกฎหมายจารีตประเพณีที่เปิดรับเศรษฐกิจภายนอก มีการคุ้มครองผู้ลงทุน และคุ้มครองผู้ถือหุ้นส่วนน้อย

งานวิจัยที่กล่าวถึงส่วนเป็นการศึกษาผลกระทบจากการนำมาตราฐาน IFRS มาปรับใช้ แต่ใช้วิธีการศึกษาด้วยแบบจำลองการวัดมูลค่า (Valuation Model) แตกต่างจากงานวิจัยที่ทำการศึกษาโดยสังเกตการเปลี่ยนแปลงมูลค่าองค์ประกอบงบการเงินและอัตราส่วนทางการเงิน และอัตราส่วนระหว่างมูลค่าตามบัญชีภายใต้มาตรฐาน TGAAP และ IFRS ต่อมูลค่าตามราคาตลาด อย่างไรก็ตาม ผลจากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น มีผลสอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาในเรื่องของอัตราส่วนระหว่างมูลค่าตามบัญชีภายใต้มาตรฐาน TGAAP และ IFRS ต่อมูลค่าตามราคาตลาด นั่นคือ การนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) มาปรับใช้มีผลต่อคุณค่าของข้อมูลบัญชีเพื่อการตัดสินใจ

5.2.4 งานวิจัยหลายงานที่ศึกษาโดยใช้แบบจำลองอื่น เช่น งานวิจัยของ Karampinis และ Hevas (2009) ศึกษาประโยชน์ของข้อมูลทางบัญชีที่มีต่อกำไรสุทธิ โดยใช้ Earning-Book Value Capitalization Model ซึ่งมีผลต่อราคาหุ้น พบว่า การปรับใช้ IFRS มีผลกระทบต่อด้านบวกกับกำไรสุทธิ และมูลค่าทางบัญชีของงบการเงินรวม ทั้งช่วงก่อนและหลังการปรับใช้ IFRS และมีผลมากขึ้นหลังการปรับใช้ IFRS ส่วนงานวิจัยของ Brochet et al. (2011) ศึกษาผลกระทบจากการนำ IFRS มาปรับใช้ในการเปรียบเทียบงบการเงิน ซึ่งจะส่งผลให้ลดการใช้ข้อมูลข่าวสารจากสองตัวกลางคือ ผู้รู้ข้อมูลภายในและคำแนะนำจากนักวิเคราะห์ โดยศึกษาจากผลตอบแทนที่ผิดปกติอันเกิดจากการใช้ข้อมูลของสองตัวกลาง พบว่าการนำมาตราฐาน IFRS มาปรับใช้ส่งผลให้ลดการใช้ข้อมูลจากสองตัวกลาง และมีการใช้งบการเงินเปรียบเทียบมากขึ้น นั่นคือ IFRS มีผลต่อคุณภาพของข้อมูลทางบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และงานวิจัยของ Outa (2011) ศึกษาประโยชน์จากการนำมาตราฐาน IFRS มาปรับใช้ในการปรับปรุงคุณภาพของข้อมูลทางบัญชี โดยวัดจาก การจัดการกำไร การรับรู้ขาดทุนอย่างทันเวลา และ มูลค่าของกิจการ พบว่า มี 3 ตัวชี้วัด ที่แสดงว่าคุณภาพของข้อมูลมีการปรับปรุงที่ดีขึ้น ในขณะที่ 5 ตัวชี้วัด แสดงว่าคุณภาพของข้อมูลไม่มีการปรับปรุงที่ดีขึ้น

วิธีการศึกษาจากงานวิจัยข้างต้นไม่สอดคล้องกันในวิธีการศึกษา แต่ผลการศึกษาสอดคล้องกัน กล่าวคือ การนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) มาปรับใช้ มีผลต่อคุณค่าของข้อมูลบัญชีเพื่อการตัดสินใจ

ส่วนงานวิจัยของ Clarkson et al. (2011) ศึกษาผลกระทบของการใช้ IFRS โดยใช้รูปแบบ Cross-product term ในการวัดราคาหุ้นจาก กำไรต่อหุ้นและมูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น ด้วยแบบจำลองราคาเชิงเส้นและไม่เชิงเส้น เปรียบเทียบระหว่างประเทศที่ใช้กฎหมายลายลักษณ์อักษรและกฎหมายจารีตประเพณี พบว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าของราคาหุ้นทั้งในประเทศที่ใช้กฎหมายลายลักษณ์อักษรและกฎหมายจารีตประเพณีจากแบบจำลองราคาไม่เชิงเส้น ซึ่งตรงข้ามกับผลจากแบบจำลองราคาเชิงเส้นแบบเดิม งานวิจัยดังกล่าวนี้ ไม่สอดคล้องกันทั้งวิธีการและผลของการศึกษา

5.2.5 มีงานวิจัยของ Okpala (2012) ที่ศึกษาแตกต่างจากงานวิจัยอื่นๆ คือเป็นการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการนำมาตราฐาน IFRS มาปรับใช้ โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้จัดทำงบการเงินและผู้ใช้งบการเงิน ซึ่งผลการศึกษาเป็นที่ตระหนักว่าการนำมาตราฐาน IFRS มาปรับใช้เป็นการส่งเสริมให้เกิดกระแสการนำเข้าของเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และทำให้เศรษฐกิจในประเทศเติบโตขึ้น ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้วิจัย ในการนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) มาปรับใช้ ทำให้เกิดประโยชน์ที่ผู้วิจัยคาดว่าจะได้รับต่อนักลงทุน ในฐานะผู้ใช้รายงานทางการเงิน และนักวิชาชีพบัญชี ในฐานะผู้จัดทำรายงานทางการเงิน (บทที่ 1 บทนำ) รวมทั้งทำให้การจัดทำรายงานทางการเงินมีรูปแบบเป็นสากล มีความเข้าใจเป็นแนวทางเดียวกัน มีผลต่อคุณภาพของข้อมูลทางบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของนักลงทุน เป็นการสนับสนุนการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ อันจะทำให้เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศเจริญเติบโตเช่นเดียวกัน

5.3 ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อจำกัดในงานวิจัย

การศึกษาในงานวิจัยนี้ ศึกษาผลกระทบจากการนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (International Financial Reporting Standards: IFRS) มาปรับใช้ โดยศึกษาเฉพาะปีที่มีการเริ่มต้นบังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม 2554 สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2554 งบการเงินที่ศึกษาคืองบการเงิน ปี 2553 ซึ่งจัดทำภายใต้มาตรฐาน TGAAP และเปรียบเทียบกับงบการเงินปีเดียวกันซึ่งจัดทำภายใต้มาตรฐาน IFRS และแสดงไว้ในงบการเงินปี 2554

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ควรให้ทุนสนับสนุนงานวิจัยแก่ผู้สนใจศึกษาเกี่ยวกับ มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ ที่มีเนื้อหาซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและนักลงทุน รวมทั้งควรจัดให้มีการสัมมนาเพื่อให้ความรู้และแลกเปลี่ยน

ความคิดเห็นกับนักลงทุนซึ่งเป็นผู้ใช้งบการเงินที่จัดทำตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ

2. สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ควรจัดให้มีการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นและปัญหาที่เกิดจากการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ เพื่อให้คำแนะนำแก่ผู้ใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ

3. บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ควรมีการจัดทำรายละเอียดประกอบงบการเงินให้ชัดเจนและครอบคลุม เนื้อหาของข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ

5.3.3 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยต่อเนื่อง

1. ควรมีการศึกษาผลกระทบจากการนำมาตราฐาน IFRS มาปรับใช้ โดยศึกษางบการเงินเปรียบเทียบ ปี 2556 ซึ่งมีการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีไทย (TAS) ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) ฉบับรวมเล่มสีฟ้า (2012 Edition of the Bound Volume of IFRS Blue book) และเริ่มต้นบังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม 2557 สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2557

2. ควรมีการศึกษาผลกระทบจากการนำมาตราฐาน IFRS มาปรับใช้ โดยศึกษางบการเงินเปรียบเทียบปีที่มีการนำ IFRS 13 เรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม มาปรับใช้ สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มต้นในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2558 เป็นต้นไป

3. ควรมีการศึกษาผลกระทบจากการนำมาตราฐาน IFRS มาปรับใช้ โดยใช้เครื่องมืออื่นๆ ที่เป็นที่ยอมรับใช้ในการศึกษา เช่น Easton and Harris (1991) Model ที่ศึกษา Return Model และ Feltham and Ohlson (1995) Model ที่ศึกษา Price-Earnings Model และเปรียบเทียบระหว่างผลกระทบจากการนำมาตราฐาน IFRS มาปรับใช้ ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยและที่เกิดผลกระทบในต่างประเทศ

4. ควรมีการศึกษาผลกระทบจากการนำมาตราฐาน IFRS มาปรับใช้ โดยศึกษางบการเงินเป็นช่วงระยะเวลา ก่อนและหลัง การนำมาตราฐาน IFRS มาปรับใช้ ซึ่งอาจศึกษาเป็นช่วงระยะเวลา ก่อนและหลังการปรับใช้ครั้งแรก ซึ่งเริ่มต้นบังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม 2554 หรือ ช่วงระยะเวลา ก่อนและหลังการปรับใช้ IFRS ฉบับรวมเล่มสีฟ้า (2012 Edition of the Bound Volume of IFRS Blue book) ซึ่งเริ่มต้นบังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม 2557 หรือช่วงระยะเวลา ก่อนและหลังการนำ IFRS 13 เรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม มาปรับใช้